

Amerikanski Slovenec

Prva in najstarejša slovenski list v Ameriki.
Ustanovljen leta 1891.

Izhaja vsak dan razen nedelj, ponedeljkov in dnevo po praznikih.

Izdaja in tiska:
EDINOST PUBLISHING CO.
Naslov uredništva in uprave:
1849 W. Cermak Rd., Chicago
Telefon: CANAL 5544

The first and the oldest Slovene Newspaper in America.
Established 1891.

Issued daily, except Sunday, Monday and the day after holidays.

Published by:
EDINOST PUBLISHING CO.
Address of publication office:
1849 W. Cermak Rd., Chicago
Phone: CANAL 5544

Naročnina:	Subscription:
Za celo leto \$5.00	For one year \$5.00
Za pol leta 2.50	For half a year 2.50
Za četrt leta 1.50	For three months 1.50
Za Chicago, Kanado in Evropo:	Chicago, Canada and Europe:
Za celo leto \$6.00	For one year \$6.00
Za pol leta 3.00	For half year 3.00
Za četrt leta 1.75	For three months 1.75
Posamezna številka 3c	Single copy 3c

Dopisi važnega pomena za hitro objavo morajo biti doposlani na uredništvo vsaj dan in pol pred dnevom, ko izide list. — Za zadnjo številko v tednu je čas do četrtke dopoldne. — Na dopise brez podpisa se ne ozira. — Rokopisov uredništvo ne vrača.

Entered as second class matter November 10, 1925, at the post office at Chicago, Illinois, under the Act of March 3, 1879.

J. M. Trunk:

Duhovno sorodstvo

Poleg telesnega poznamo še duhovno sorodstvo; to je hotrinjstvo. Na Balkanu drži "kumstvo" bolj ko krvna vez. To je lepa stran. Kakšne nazore imajo razni absolutni evolucionisti (žival-clovek), ali razni materialisti o telesnem sorodstvu, me ne zanima. Kadar kaže, govorijo vzhičeno o humaniteti, človeštvu. Na kakšni podlagi tako govorijo, je njih zadeva. Krščanstvo ima nepremakljivo dogmo o enotnosti vsega človeškega rodu, zato tudi podlaga za telesno sorodstvo vseh ljudstev in rodov. Teoretično tu ni nobene izjeme. Praktično in brez vsake najmanjše moralne hibe je vsakemu narod, iz katerega je izšel, njemu bližje od naroda, ki ne govori njegovega jezika. Od tod dobra narodna ljubezen, ki nikakor ne izključuje ljubezni do vseh.

Rasizem je zabloda, enako vsak šovinizem v narodnem naziranju, vsako narodnjstvo, kolikor se udejstvuje v nekem sovraštvu do drugega naroda.

Zdaj smo v dobi antisemitizma. Kolikor je to gibanje le izvor nagega rasizma, mržnje do Judov, je zabloda. Kakor pa je narodno čutenje in mišljenje različno od golega narodnjstva, tako se je razlikuje tudi antisemitizem od antisemitizma, dasi prav nikoli ne sme zaiti — recimo — razsoden antisemitizem v golo sovraštvo do Judov, ker prav tedaj izhaja iz rasizma, in je posledica modernega naziranja o človeštvu, modernega paganizma in materializma.

Ako je nekdo zapisal, da so Judje uš v slovenskem kožu, to nikakor ni zapisano tja v dan, ni iz trte izvito, ako kdo pozna vlogo in vpliv Judov pri Slovanih, ki je večja, bolj usodna, kakor le pri kateremkoli drugem narodu, dasi se prav Slovanom še niso odprle oči. Pri zdravem in razsodnem antisemitizmu gre le za odpor zoper kvarljiv vpliv judovskih krogov na polju duševnega udejstvovanja, in enako zoper neprimerno preponderanco pri gospodarstvu in politiki.

To vobče za umevanje, ako kdo hoče umeti.

V ospredje prav svetovnih dogodkov je prišel antisemitizem po dogodkih v nacijski Nemčiji. Kolikor ta antisemitizem izvira iz rasizma, ga najodločneje odklanjam. Sovraštva, mržnje ne poznam do nobenega naroda. Kolikor pa gre le za omejitve judovske preponderance, se vprašanje bistveno zasuje.

Slovenci ne bomo rešili judovskega problema, drugi ga morajo, pri nas gre le za neke pojave med nami in še v naši ameriški javnosti.

Naši slovenski svobodomiselniki in materialisti še hudo pehajo za preganjane Jude. Prav, ko se jim godi krivica. Ampak, ali se jim dela krivica tudi, ako gre le za odpor zoper judovski kvarljivi vpliv? Tu navadno ne črhnejo niti besedice. Jaz sem že večkrat še pred točo v Nemčiji, opozarjal na ta vpliv posebno pri Slovanih, pa so bili taki, ki trdijo, da za smrtjo nije ništa više, v skrbh prav za mojo dušo radi mojega antisemitizma. Odkod taka skrb za Jude, ko gre vendarle za to, da se kvarljiv njih vpliv izloči, in niti trohice ni nobenega rasnega sovraštva?

V širši naši javnosti je Coughlin dregnil v sršenovo gnezdo. Coughlin ne bo zadel vedno pravo, ampak pri antisemitizmu je zadel njegovo bistvo. Umevno, da so tudi naši svobodomiselniki sršeni hudo zabrenčali. G. Grill se v "Napredku" ne more dosti izkašljati zoper Coughlina — glasnika fašizma v Ameriki — pravi, in pridno mu sekundira v "Prosveti" g. Molek in še drugi. Zoper kruto in golo rasno preganjanje je tudi Coughlin in je vsak poštenjak, ampak zoper vsako tako rasno, narodno in versko preganjanje mora biti poštenjak, če hoče biti poštenjak, in ne le zoper kruto preganjanje Judov. Tu je point. Sršeni niso niti najmanj brenčali, ko je šlo za preganjanje v Rusiji, Mehiki, Španiji, niti niso zabrenčali, ko je toča padala na nemške katoličane. Šele ko se je toča vsula tudi na nemške Jude, so zabrenčali in pikajo na vse strani, le tam ne, kjer bi imeli, ako bi bili količkaj poštene in iskreni.

In Judje sami? Vpliv Judov na javnost je pri nas v Ameriki ogromen, in drugje ne majhen. Ali se je le en

malo bolj vpliven Jud oglašil, ko je tekla kri sto tisočih, ko je šlo za preganjanje, v primeri s katerim je preganjanje nemških Judov prava malenkost? Kakor grob so molčali, kakor bi sploh preganjanja ne bilo. Ali so le Judje ljudje, kristjani in še drugi pa ne? Prej in o preganjanju drugih tak molk pri svobodomiselnih in Judih, zdaj pa, ko gre za Jude, pa tako brenčanje!

In naši diplomatični in politični krogi. Prej, ko je šlo za krščansko in nejudovsko kri, nihče niti s prstom ni ganil, zdaj ko gre le za nekaj judovske krvi, so vsi na nogah, še za meč bi prijeli. Politika je bila vedno hinavska. Nihče se ne more čuditi, vidi pa lahko, kakšen vpliv imajo Judje v javnosti vključ — preganjanju.

Pri naših slovenskih filosemitih jasno vidimo — duhovno sorodstvo v svobodomiselnstvu. Kaj bi pač bili naši svobodomiselniki brez judovskega svobodomiselnstva? Odtod njih brenčanje!

RAZNO IZ LA SALLE

La Salle, Ill.
Sveti in lepi božični prazniki so zopet šli mimo nas. Bili so za nekatere veseli, za druge spet bolj žalostni. Naša cerkev sv. Roka je bila za te praznike jako lepo okrašena, da lahko rečemo, da je vsako leto lepša. To delo sta opravila dva pridna slovenska moža Mr. Joe Piletič in Mr. Joe Baznik. Krasna stalica z novorojenim Detetom in pastirji je predstavljala betlehemske hlevčev, v katerem je bil rojen naš Odrašenik. Altarji so bili vsi lepo okrašeni s smrekami, okrašenimi z lepimi modrimi lučkami, vmes so bile na oltarjih namočene lepe cvetice, da je vse izgledalo zares nebeško lepo. To delo so pa opravile naša pridna dekleta Miss Albina Bregach in Miss Rose Urbanich. Vsi ti štirje zaslužijo zahvalo in priznanje vseh faranov in farank. — Da je pevski cerkveni zbor pod vodstvom Miss Agnes Baznik lepo pel novo latinsko mašo in lepe slovenske božične pesmi, pač ni treba preveč ponavljati, saj smo se vsi veselili jih poslušati. Samo to je bilo, da smo letos pogrešali ubranega pritkavnanja na zvonove. Kje so bili oni možje ali fantje, ki se te stroke razumejo? Morda so bili bolni, ali kaj?
Kljub slabim časom, je naš narod vendar vesel, posebno ko se zbore prijatelji skupaj. To je bilo opaziti, ko so se zbrali bratje, sestre in prijatelji pri obloženih mizah, da skupno uživajo božje dari. Take časti je bil deležen tudi Tone z doline, ko je prejel povabilo od Mr. in Mrs. Rudy Trdin in je tako sedel med dobrimi prijatelji. Da, Mr. in Mrs. Rudolf Trdin sta povabila na svoj dom vso svojo dobro žlahto na puranovo večerjo. Navzoči so bili Mr. in Mrs. Frank Koblišek z družino in Mr. in Mrs. Anton Grdin iz Oglesby z družino. Ob tej priliki sem tudi slišal hčerko Mr. in Mrs. A. Grdin, kako lepo je slovensko pela "Sem slovenska deklica...". Dasi je deklica stara šele osem let.

Poročevalec

KAKO JE NA ZAPADU

Valley, Wash.
Dolgo časa že ni nobenega glasu iz države Washington. No, pa saj res ni posebnih novic med nami. Vreme smo imeli meseca decembra pač vsake vrste; sneg, dež, mraz, Seveda, prav hudega mraza še nismo imeli, je bilo živo srebrno še vedno nad ničlo. Menili smo, da bo božič bel, da bo "Santa" korakal po snegu, pa smo se ušeli. Par dni pred božičem je res snežilo in vsa pokrajina je izgledala prav božično. Za sveti večer je pa že pobral sneg z drevja. — Na božični večer smo imeli dve sv. maši in sicer opolnoči je bila peta, takoj za to pa še ena tiha. Petje je bilo dokaj dobro. Seveda, lepih slovenskih pesmi smo

mi starejši Slovenci zelo pogrešali, mladini je pa itak vseeno. — Sedaj po božiču, ko to pišem, pa imamo zopet za kake štiri palce snega, mraz se pa ravna okrog zmrzovališča. — Cerkev pri polnočnici je bila precej polna in tudi veliko število jih je pristopilo k mizi Gospodovi.

Bolezni tukaj posebno ne razsajajo, le tu pa tam ima kdo prehlad. — Nevarno operacijo je prestal o Vseh svetih Slovencev Frank Keršinar, doma od Preske pri Medvodah. Zdravje se mu polagoma izboljšuje in je že izven nevarnosti in že tudi iz bolnišnice ter se nahaja pri bratu Andreju Keršinarju. — Lep pozdrav uredništvu in vsem bralcem tega lista ter srečno Novo leto.

Mary Swan, zast.

KAJ NOVEGA V LORAINU

Lorain, O.
O srečni in zlati čas svetega misijona, katerega smo hvala Bogu zopet srečno dokončali v naši fari pri sv. Cirilu in Metodu. Dnevi sv. misijona so bili od 11. pa do 16. decembra. Ker je bil sv. misijon v prvi vrsti namenjen mladini, je bil zato v angleškem jeziku, pa je lepo umerjeno misijonarjevo govorjenje lahko vsakdo razumel. Sv. misijon je vodil Rev. G. Luba, duhovnik iz reda očetov benediktincev. — Božični praznik smo pa kot po navadi tudi letos praznovali prav lepo. Tudi letos je bila naša cerkev nad vse lepo okrašena in vsa v božičnih lučkah. Hvala in čast za to pa gre mladim fantom v fari, ki žrtvujejo veliko svojega časa v ta namen.

Takoj po praznikih pa smo v enem tednu imeli kar dva pogreba. Na božični dan je umrla še mlada žena, Mrs. Mary Staller, stara šele 26 let, ki je izdihnila po dolgi mučni bolezni. Živela je na Elyria Ave. in je hči Mr. in Mrs. John Starc. Zapušča zaljubljenega soproga in tri nedorastle otroke. Bila je med boleznijo večkrat prevedena s sv. zakramenti. Enako je bila večkrat prevedena med boleznijo tudi Mrs. Joan Uršic, ki je umrla v četrtek 29. dec, tudi po daljši in nad vse težki bolezni, katero je pa udana v voljo božjo prenašala in je tudi v trpljenju vedno skrbela za druge, zlasti za svojo družino. Umrla je v starosti 55 let. Ves čas svojega bivanja v Ameriki je bila v Lorainu in sicer 40 let. Kot 15 letna deklica je prišla v Ameriko k popolnoma tujim ljudem. Tako je v polni meri okusila dobroto in trpljenje tuje. V starem kraju je bila doma iz vasi Brezov dom, farana Ambrus na Dolenjskem. Tukaj zapuša zaljubljenega moža Michaela in tri hčere; Mrs. Jane Sterko v Clevelandu, Mrs. Mary Burton in Mrs. Anna Kachure v Lorainu ter štiri vnuke. Spadala je k družstvu sv. Alojzija JSKJ in k podružnici št. 40, SZZ. — Zaljubljenim ostalim obeh po-

kojnice iskreno sožalje, umrlim pa večni mir.

Na žalost imamo v fari tudi več bolnikov, katerim iz srca želim skorajšnjega zdravlja, ki je največje bogastvo na svetu. — Vsem bralcem in naročnikom Amerikanskega Slovencev in Novega Sveta v Lorainu, kakor tudi drugod, pa mnogo veselja in zadovoljnosti v novem letu.

Justina Paul

ZABAVEN VEČER V JOLIETU

Joliet, Ill.
V četrtek zvečer 12. januarja, ob pol osmi uri, bo zabaven večer za odraslene moške, katerega priredi Mladeniško Društvo Presvetega Imena, v Sloveniji dvorani. Zabave bo dovolj za vse, in ker je to lepa prilika da se sestanejo fantje in moške najše župnije, in da se skupaj pogovorijo in razveselijo, zato vljudo vabimo naše moške in fante na to veselico.

Prvi namen te veselice je, da se priredi domača zabava za naše moške in fante, drugi namen je, da se pomaga farni blagajni, ker ves dobiček bo v korist cerkve. Vstopnina je samo 10 centov.

Father Butala, župnik

UREDNIKOVA POŠTA

— K. V., Kanada. — Za Vaš slučaj je najbolje, da pišete na urad: Immigrants Information Bureau, 156 Fifth Avenue, New York, N. Y. Povejte jim v pismu vse kar veste kot imena sopotnikov, približni čas, kedaj ste šli od doma, kedaj približno ste prišli v New York, itd. To je vse kar vam moremo svetovati.

— NAROČNIK, Joliet, Ill. — Take nasvete dajati je riskantno. Kako je s sigurnostjo, je težko kaj reči. Zaupanje seveda moramo imeti. Kar se tiče poslovanja denarnih zavodov je zanesljivo veliko bolj, kakor je bilo, ker zdaj vsaj federalne oblasti nekaj nadzirajo, kar preje niso. Zdaj bazira posojevanje vsaj na neki previdnosti, preje je šlo vse na slepo, zato se je zgodilo, kar se je. Glede investiranja se pa morate sami odločiti. Vlade obveznice so vsekakor najsigurnejše.

— F. M., Pittsburgh, Pa. — Obrnite se na poštinsko pisarno Mr. Leo Zakrajšek, 302 E. 72nd Str., New York, N. Y. Tam si bote lahko nabavili šifkarto in vse drugo bode vam pojasnil. Imenovan tvrdka je znana, da nudi potnikom najbolj solidno postrežbo.

— Maščevanje
Pred mariborskim kazenskim senatom je bil obsojen na dva meseca strogega zapora 38 letni posestnikov sin Simon Melovnik iz Podloza, ki je meseca oktobra zažgal očetovo hišo. Izpovedal je, da je to storil zaradi tega, ker mu oče ni pustil peči kostanja. Zdravnik je ugotovil, da je Melovnik duševno zaostal, je pa vendar za svoje dejanje odgovoren.

— Oglasi v "Am. Slovincu" imajo vedno uspeh!

Dogodki

med Slovenci po Ameriki

Malo statistike

Cleveland, O. — Če pogledamo nazaj v preteklo leto, in se spomimo rojakov, ki so v lanskem novem letu veseli ločili prijateljem in znancem srečno in veselo novo leto, bomo videli, da mnogih ni več med nami. Mrtvaški zvezki nam pokažejo, da smo zapustilo našo slovensko zemeljsko v letu 1938 316 rojakov in rojakinj, katere je pobrala kruta smrt. Med temi je bilo 157 moških starih nad 21 let, žensk starih nad 21 let pa 122, 20 otrok moškega spola. Med umrlimi je bilo 258 men, selencev iz raznih krajev stare domovine, ostalih 58 pa so bili rojenih tukaj.

Nesreča

Albia, Iowa. — Slabo je začela novo leto Marita Pačič, ki si je zlomila noge. Družina se je namreč z avtom peljala na obisk sosedu kakor pol milje daleč, pa je avto zdrsil v jarek. Mrs. Pačič, ki je sedela na zadnjem sedalu, je sunek vrgel v ospredje in tako si je zlomila novo.

Opekeli se je

Frontenac, Kans. — Tukajšnjemu rojaku Antonu Potoniku se je v avtomobilu v gasolin, kar mu je prizadelo precej hude opekline, oziroma moral v Mt. Carmel bolnišnico.

Kap jo je zadela v cerkvi

Cleveland, O. — Na novo ga leta dan je kap zadela v cerkvi med sv. mašo rojakinja Mrs. Mary Fir, rojena Lešar, ki je bila na mostu v vasi. Stara je bila 65 let in bila doma iz vasi Kot pri Ribnici na Dolenjskem. V Ameriko je prišla pred 31 leti. Zapuša moža, tri sinove, en hčer in pet pastork.

Vest iz domovine

North, Chicago, Ill. — Tukajšnjaj rojakinja Valentina Kobal (Kette), je prešla iz starega kraja žalostno vest, da ji je na Baču pri Knežakov umrl njen oče Valentin Kette. Ki je bil daljni sorodnik V. Melovnika Ketteja rojen na Vrtegniki. Star je bil 72 let. Zapuša ženo, pastorka in par storko, v Aleksandriji dve sestri; v Ameriki tri hčere in pastorka.

"Glas SDZ." nov slovenski list

Cleveland, Ohio. — Tu je izšel zadnji teden nov slovenski tednik "Glas Slovenske Dobrodelne Zveze", katerega urejajeta g. Frank A. Turek slovenski del; g. Rudy Lokar pa angleški del glasila. Izhaja v navadni velikosti časopisa. List izdaja za svoje članstvo Slovenska Dobrodelna Zveza v Clevelandu, Ohio.

"TARZAN IN PREPOVEDANO MESTO"

(23)

(Metropolitan Newspaper Service) Napisal: Edgar Rice Burroughs

"Takoj mi zberi močno stražo, ki naj koraka za nami in naj skrbno pazi, kdo se nam približuje," je zapovedal Atan Lal Tasku. "Da," se obrne nato Helena k Atanu: "mož, ki si ga imel za mojega brata Briana, je resnično Tarzan." Žal je bilo sedaj Thomu, da je pustil Magro ostati pri Gregoryjevih...

...Tudi Magra je spoznala, da ta beli velikan ni Brian Gregory, ampak gospodar džungle Tarzan. Bila je sicer velika zamenjava, toda kljub temu, da je menila da ima Briana, je sedaj še močnejše vzljubila velikega in neustrašnega Tarzana in dasi se on ni brigal za njo, je to ni vznemirjalo.

Ko je bilo napravljeno zasilno prenočišče, v katerem naj bi prepal noč in se dobodba odpočisti, se je Tarzan odpravil v džunglo, na lov, da dobi kaj hrane. Kako uro za njim se je tudi Magra neopazno izmuznila od ostalih in namerila korake v džunglo, kjer za vsakim grmom preti nevarnost.

Upala je, da se sreča s Tarzanom in ga prosi odpuščenja za to, ker jih je nalagala, da se mu s tem prikupi. Pozabila je na Tarzanovo svarilo, da je džungla nevarna. Ko je tako brezskrbno hodila po stezi, jo je kmalu zavohal velik lev, ki je takoj začel slediti za bogatim plenom, kot je menil.

POZOR!
Pogled na številke poleg naslova in imena. Ako ti je naravnost polet, obnovi je in pomagaj listu!

Nedeljski kotiček

J. M. Trunk.

TRETJA NEDELJA V JANUARJU

Stevilo dni človeških je le temu sto let; kakor kaple vode iz morja, in kakor peska so njih mala leta znana večnosti (Sirah. 18, 8.)". Kar moreš govoriti ali misliti o večnosti, je manj ko nič. Čas ne izčrpa večnosti. Tudi tvoje misli ali čustva ne zapadejo ali ne izginejo. Zivljenje tukaj hiti naprej, in odhajajo. V življenju nov se ničesar ne izpreme. Duha ostane neizpremenjen, ali srečen ali nesrečen. Kaj se ne utopiš v duhu tu, tam v to neskočno večnost, si ne vzameš resno k srcu, in te čaka? Morda hočeš iznebiti misli na večnost, ko je skoro že objela in požela? Tedaj je navadno preno, in nimaš dosti časa, da na večnost pripraviš. Ali kaj manj hitro prišla, ako si kakor kolikor mogoče izbijsi iz tega sveta? Kako skrbno si prizadevaš za stanovanje svoje, za vsak blagor, za poosest, za ružino in stan, za blagor in zdravje telesa svojega, kjer živi duša le nekaj let! Po kratkem od vsega tega ne bo ti sledu. Zgolj sama pojdeš tvoja v večnost. "Ko to naj vse to razpada, morate biti v svetem vedenju in poštenosti, čakajoč in hrepeneč po prihodu dneva Gospodovega, po katerem nebesa razpadejo v ognju, in se prvine goče raztope (2 Pet. 3, 11). "Prestrašeni so na Sijonu

grešniki, in strah prepada hinavce. Kdo izmed vas bo mogel prebiti s požrešnim ognjem? Kdo izmed vas bo prebival s požrešno žrjavico (Izaj. 33, 14)?" Bolečine prenašaš le, če trajajo kratko. V najbridkejšem trpljenju se tolažiš, da kmalu skonča. Naredi pa iz malenkostnega časnega zla večno zlo, in naravnost strastno ti postane. Pretresti te mora, ako se zamisliš v večnost. Ali ni pametno, da se bojiš in treses pred tem, kar je resnično strašno? Vsekako strašno je pa, ako postaneš večno nesrečen. Časno gorje le težavno prenašaš. Kako boš prenašal večno zlo? S potrpežljivostjo si pri koncu, ako le eno uro občutiš hude bolečine. Kako obupan boš, če te bo žgal ogenj, ki razjeda, a ne ugasne? Kdo pač bo mogel biti v večnem plamenu, in bi ne stokal in škripal z zobmi? Se je čas. Skrbi zdaj. Preskrbi se. Živiš še v času, oskrbi si zdaj stanovanje v večnosti. Kaj ti pomaga, če v tem času pridobiš tudi ves svet, a boš večno pogubljen? In kaj bi ti škodovalo, če zdaj vse izgubiš in nimaš prav nobenega veselja, ako boš sprejel enkrat v večni bivališči živih, in užival tam ono življenje, ki je edino pravo življenje, ker ne pozna smrti. Pri vsem dejanju in nehanju se poprašaj s sv. Alojzijem: "Kaj mi pomaga to za večnost? In kar ti nič ne pomaga za večnost, to zaženi daleč proč.

IZ GORIŠKE, PRIMORJA IN ISTRE

Begunci pred sodiščem
V zadnjem času kažejo procesi pred posameznimi sodišči, da se je številno beguncev pričelo spet vračati. Pred kratkim so bili zaprejeni begunci čez mejo in v zvezi s tem nekateri Italijani iz Vicenze. Nekaj ljudi pa je bilo zaradi tega prestopka na novo aretiranih.

Največ zanimanja je izzval proces, ki je bil pred tolminskim sodiščem. O njem je poročal tudi "Gazzettino". Iz poročila tega lista posnemamo, da so bili postavljeni pred sodišče 35 let stara Avgust Martinuzzi in Peter Bregant in 40 let stari Lojze Kosič. Martinuzzi in Bregant sta bila obtožena zaradi bega čez mejo, prvi še posebej zaradi goljufij, Kosič pa, ker je prekršil odredbe političnega nadzorstva, pod katerega je bil postavljen že pred nekaj časa, in ker je obema soobtožencema pomagal pri begu. Pri razpravi se je izkazalo, da Martinuzzi goljufij ni mogel očitati, ker se je obtožba glede tega prestopka oslanjala le na neutemeljene govorice. Zaradi bega čez mejo pa so bili vsi trije obsojeni, in sicer Avgust Martinuzzi na 1 leto zapore in 8000 lir denarne kazni, Peter Bregant na 8 mesecev zapore in 4000 lir denarne kazni. Lojze Kosič pa za prvi prestopek na 6 mesecev zapore in nadaljnji dve leti policijskega nadzorstva, zaradi drugega pa na 3 mesecev zapore in 1500 lir denarne kazni. Drugi proces je bil po informacijah "Piccola della sera" na Reki. Prestopka je bil obtožen neki 19 let stari Oktavi Rigoni iz Vicenze. Obsojen je bil le pogojno na 2 leti na tri mesece zapore in

2000 lir denarne kazni.

Izvršenih pa je bilo v zadnjih dneh tudi nekaj aretacij novih beguncev. Tako so po vesteh "Gazzettina" obmejni milicijski pred dnevi v tolminskih Gorah prijeli 25 letnega Stankota Nikolavčiča iz Gornjega Cerovega pri Števerjanu in 28 letnega Silvestra Skočirja iz Potokov pri Kredu blizu Kobarida, ki sta se po njihovih ugotovitvah namenila čez mejo. Odvedli so ju v Tolmin, kjer sta bila izročena sodišču.

Nesreča s staro granato

Odkar je bilo nekaj nepooblaščenih nabiralcev granat in drugega razstreliva strogo kaznovanih, so postale nesreče, ki so se letos zahtevale preko 15 človeških žrtev samo v goriški pokrajini, precej redkejša. Ljudje očitno dobičkanosnega nabiranja tega blaga niso opustili, pričeli so pa vse previdnejše postopati pri svojem poslu. Vse zadnje nesreče so bile namreč lažje, a značaja. Hujša nesreča se je pripetila v bližini Šempasa. Pod udarcem s kladivom je 11 letnemu Viktorju Slemiču eksplodirala dinamična patrona, ki jo je našel nekje na gmajni. Dečka, ki je dobil nevarne poškodbe, so v naglici prepeljali v goriško bolnico. Zdravniki si mnogo prizadevajo, da bi ga ohranili pri življenju.

Smrten padec

Blizu Riemanj se je ponesrečil 8 let stari pastir Ivan Žerjav. V skalovju nad vasjo je pasel ovce. Dve ovci sta mu zašli na rob pečin. Fant je šel za njima, da bi ju spravil na varno. Zgodilo pa se je, kar je hotel preprečiti. Obe ovci sta padli čez ska-

PREVELIKO RAZBURJENJE ZANJ

Ob nekem inšpiciranju v angleški kadetni šoli v Woolwich je nekega kadeta razburjenje tako prevzelo, da je padel iz vrste po tleh, kot je bil dolg in širok. Gornja polovica slike ga kaže v tem položaju. Zraven stoječi tovariši mu je priskočil na pomoč ter ga odpeljal proč, dočim ste na mestu ostali puški obeh, kar se vidi na spodnjem delu slike.

lovje 20 m v globino. Ko se je oziral za njima, je še sam izgubil ravnotežje in padel za njima v prepad. Fanta so našli o mraku v agoniji. Prepeljali so ga v tržaško bolnišnico. Težko, da bo ozdravil. Dobil je več smrtonosnih poškodb na glavi in na drugih delih telesa.

Ogenj v Trstu

Trst, 19. dec. — Nocoj kmalu po 18. je nastal na krovu motorne ladje "Stockholm", ki je bila zgrajena v ladjedelnici v Trzinu in so jo sedaj dogotavljali v tržaški luki, požar. Ogenj se je silno naglo širil in kmalu zajel ves parnik. Gasilci so takoj prihiteli na pomoč, vendar pa se jim ni posrečilo ogenj zadušiti, tako da bo uničen ves parnik. V par dneh bi bila dovršena notranja oprema in parnik izročen nizozemski oplovnici družbi, ki ga je naročila. Kako je ogenj nastal, ni pojasnjeno.

Nagrade

Te dni so razdelili nagrade za natečaj kmečkih posestnikov v goriški pokrajini za letošnji pridelek koruze. Razdeljenih je bilo deset nagrad. Med drugimi so nagrade prejeli: Josip Lutman iz Vogrškega, Ludvik Klavara iz Doroškega, Karel Prinčič iz Cerovega blizu Šmartna pri Kojškem, Franc Luznik iz Poljubina pri Tolminu, Just Podgornik iz Modreje pri Sv. Luciji, Ivan Kragelj iz Idriškega pri Kobaridu in Josip Berlot iz Kanala.

KRATKE NOVICE

Dan matere in otroka. Letos smo že šestič obhajali dan matere in otroka, ki je 20. december. V Rim je odšel iz vsake pokrajine po en zakonški par, ki je najbolj rodovitni. Tam so posebne svečanosti in so dotični zakonski pari sprejeti od načelnika vlade. Za goriško deželo sta šla v Rim zakonca Jakob Peršič in njegova žena Marija iz Sp. Tribuše, ki sta imela v desetih letih zakona devet otrok, od katerih je osem živih. Mimo rimskih slovesnosti je imelo tudi vsako pokrajinsko glavno mesto svoje posebne svečanosti, pri katerih so med drugim razdelili nagrade družinam s številnim naraščanjem.

Na sodišču v Tolminu je bila te dni kazenska razprava proti 26 let staremu Mihaelu Mavriču iz Obloka pri Hudi Južni. O priliki neke preiska-

ve so našli pri njem stare puške. Obtožen je bil, ker orožja ni prijavil pristojnim oblastem. Kakor poroča "Gazzettino", so ga obsodili pogojno na 50 dni zapore in 1100 lir denarne kazni. Puška mu je oila zaplenjena.

Trst. — V neki gostilni v svetoivanskem predmestju je 30 letni Pahor Lucijan hotel pomiriti pretepeče pa je sam najtežje skupil. Eden izmed njih ga je zabodel z nožem v trebuh.

Smrtna nesreča goriškega trgovca. Neke noči se je goriški trgovec Franc Kralj v svojem stanovanju zadušil s plinom. Da bi si nekoliko ogrel spalnico, je vanjo postavil posodo, v kateri je žarelo oglje. Iz oglja se je razvilo ponči toliko ogljikovega monoksida, da se je Kralj zadušil. Vest o njegovi smrti je napravila splošno globok vtis.

Stefan Močnik — na svobodi. 1. decembra je iz zaporov v Civitavecchia dospel domov g. Stefan Močnik, trgovec in gostilničar v Koprivšču, občina Kal nad Kanalom. G. Močnik je bil eden glavnih obtožencev v proslulem "Kalskem procesu". Obsojen je bil na 30 let ječe. Takrat je imel 65 let, sedaj se je po 8 letih vrnil domov v svobodo kot 73 letnik, sicer pa zdrav in krepek. Upamo, da bodo tudi ostali obsojenci iz tega žalostnega procesa — še preko deset jih je — v kratkem deležni uvidevnosti našega načelnika vlade in izpušeni domov.

Sv. Križ pri Trstu, dec. 1918. — Dne 4. t. m. so po-

DENARNE POŠILJKE

nakazujemo po dnevnem kursu in prejemniki dobijo iste direktno na dom po pošti brez vsakega odbitka. Včeraj so bili naše cene:

Za 100 Dinarjev \$ 2.50
Za 200 Dinarjev \$ 4.85
Za 300 Dinarjev \$ 7.20
Za 500 Dinarjev \$ 11.60
Za 1000 Dinarjev \$ 22.50
Za 2000 Dinarjev \$ 44.50

V ITALIJO:
Za 50 Lir \$ 3.25
Za 100 Lir \$ 6.30
Za 200 Lir \$ 12.00

Za pošiljke v ameriških dolarjih je poslali:
Za \$ 5.00 \$ 5.75
Za \$ 10.00 \$ 10.85
Za \$ 15.00 \$ 16.00
Za \$ 25.00 \$ 26.25

Vse pošiljke naslovite na:
JOHN JERICH
1849 W. Cermak Road,
CHICAGO, ILL.

kopali v Sv. Križu elektriciista Antona Bagatca, ki ga je električna struja ožgala do smrti. Pogreba se je udeležilo veliko število vaščanov in okoličanov, ki so dobrega fanta poznali. Z nesrečno družino in ženo vdovo sočustvuje vsa vas.

— Gorica. — Ker se ni prijavil k naboru je bil obsojen na 5 let in 6 mesecev zapore 27 letni Venceslav Braut iz Kala pri Kanalu.

Nesreča pri delu. Stavbni delavec Sever, star 35 let se je pri delu smrtno nevarno ponesrečil. Padel je z visokega odra na neki stavbi. Pri padcu si je nažomil tlilnik.

VESTI S SLOVENSKE KOROŠKE

Nemški listi prinašajo vest, da bo začela država v krajih Spodnje Koroške graditi nove šole. Nemško učitelstvo iz vse države je kancelarju Hitlerju poklonilo za njegov rojstni dan zbirko 400.000 mark

TO IN ONO IZ DOMOVINE

Nov zvon

V zvonik frančiškanske bazilike v Mariboru, so pred kratkim obesili nov zvon. Ta zvon je največji v Jugoslaviji tehtal skoro 7000 kilogramov. Da so ga potegnili v zvonik, so morali prebiti vse stropne v zvoniku. Težave so imele da so dobili primeren hrast za jarem in so ga iskali v raznih krajih. Nazadnje so ga dobili pri Slovenski Bistrici. Hrast je sedaj na žagi.

Odlikovanje

Visoko cerkveno odlikovanje je dobil trboveljski župnik duh. svetnik Gašparič kot priznanje za njegovo vnemo cerkveno karitativno delovanje ki ga vrši že 15 let v eni največjih župnij z najrazličnejšim prebivalstvom, tako posrečeno in uspešno. Papež je ga namreč imenoval za svojega tajnega komornika. Odlikovancu pripada naslov monsignor.

Strel v hrbet

Nekega večera se je vračal 16 letni kmečki fant Janez Prosenjak domov v Dornavo. Na poti pa ga je nekdo iz zasede ustrelil v hrbet. Težko poškodovanega fanta so odpejli v ptujsko bolnico, kjer so mu vzeli kroglo iz telesa in ga rešili smrti.

Parni kotel eksplodiral

V tekstilni tovarni Marjana Hoferja v Zagrebu je eksplodiral parni kotel. Silen tresk

PREMOG

Naročite eno samo tono!
Takojšnja postrežba kamorkoli v mestu 100% POCAHONTAS MINE RUN
Izredno fina kakovost \$ 7.50
ILLINOIS STOKER NUT
"Screening" 4.75
SUPERBA LUMP ali EGG
Brez prahu in snažen 6.50
W. KENTUCKY
1 1/4 Screening 5.75
"COKE" najboljša kakovost 10.95
PETROLEUM CARBON
"Mine Run" 8.00
ANTRACIT "Chestnut" 14.25
Mnogo cenejši v večjih količinah. —
Zadovoljnost z jamčena.
SUPER COAL CO., 10 So. La Salle
Chicago. — Tel. DEArborn 0264

23 LET IZKUŠNJE
Pregleduje oči in predpisuje očala
DR. JOHN J. SMETANA
OPTOMETRIST
1801 So. Ashland Avenue
Tel. Canal 0523
Uradne ure vsak dan od 9.
zjutraj do 8:30 zvečer.

s prošnjo, naj bi se v podeželjskih občinah obmejnege ozemlja gradila nova šolska poslopja.

V Borovlje je prispelo na oddih 20 otrok iz sudetsko-nemškega ozemlja.

V Borovljah je umrl tovarnar in izdelovalec usnja g. Ludvik Polak, rodom iz Trziča. Oče umrlega je bil ob prihodu na Koroško zaveden narodnjak.

3. december je bil dan "narodne vzajemnosti". Odlični predstavniki stranke in države so pobirali darove za zimsko pomoč. Na Dunaju je med drugimi pobiral tudi državni komisar Bärckel, v Celovcu pa deželni glavar minister Klausner in celovski župan. Zidje so imeli ta dan hišni zapor.

V Grebinci so odprli nemški otroški vrtec za 70 otrok. Voditeljice nemških otroških vrtec so imele 14 dnevnih tečaj na Osojah.

Potujska zobna klinika do brodelne organizacije NSV se je mudila dva meseca na šolah v Golšovi in na Žihpoljah.

pešajo in sape mu primanjkuje. Njegova želja pa je, da bi včkal 100 let.

Jubilej slovenskega učenjaka
Na Dunaju je pred kratkim slavil 70 letnico svojega življenja profesor Dr. Ivan Regen. Rojen je bil na Trati v Poljanski dolini nad Skofjo Loko.

Smrten padec

Na skedenj posestnika Gojčiča na Rogoznici je hodil večkrat spat brezposelni delavec Anton Jančič, ki je brez stalnega bivališča. Nedavno je neke noči v spanju padel v globino na cementna tla in dobil tako hude poškodbe, da je kmalu po prevozu v ptujsko bolnico istim podlegel.

Nesreča sportnika

Na Krvavcu se je smrtno ponesrečil sportnik in avtomobilist Ciril Križman. Bil je izvrsten planinec, ki ni poznal samo naravne lepote v Jugoslaviji, ampak je pogosto vozil tujce v Italijo, Koroško in Tirolsko in jim razkazoval razne zanimivosti in lepote.

Tragedija

Z ogljikovim monoksidom se je zastrupil v Ljubljani 50 letni vojni invalid Jakob Fras, rojen v Ivanjkovecih, v ljutomerskem okraju. V klet, kjer je prenočeval, si je nastavil posodo s tlečim ogljem in vdihaval strupeni plin, kateri ga je zadušil.

Nesreča

Pri smučanju v Savinjskih planinah je padel 24 letni trgovski pomočnik Miloš Zekar iz Celja in se tako pobil, da so ga morali odpeljati v bolnico.

NASLOVI

diplomatskih predstavništev
Jugoslavije v Ameriki

Poslanstvo Jugoslavije
Legation of Yugoslavia
1500 — 16th Street
Washington, D. C.

Jugoslovanski Konzulat:
Consulate General of Yugoslavia
745 Fifth Avenue,
New York, N. Y.

Consulate General of Yugoslavia
840 N. Michigan Ave.
(6th floor)
Chicago, Ill.

50 let!

Varnega in uspešnega poslovanja, ne da bi kak vlagatelj zgubil kak dolar.

St. Paul Federal Savings & Loan Association of Chicago

2116 W. CERMAK RD., - CHICAGO, ILLINOIS

Nasha hranilnica in posojilnica je izplačala nad \$40,000.00 v dividendah po obrestni meri:

4%

TO V LETU 1938.

Premoženje nad \$1,500,000.00
Rezervne nad \$92,000.00

Vsaka vloga zavarovana pro izgubi do \$5,000.00
POD FEDERALNIM NADZORSTVOM.

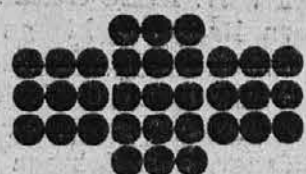
Naš zavod je včlanjen pri:

FEDERAL HOME BANK — UNITED STATES
BUILDING & LOAN LEAGUE — ILLINOIS
BUILDING & LOAN LEAGUE

FRANK P. KOSMACH, pomožni tajnik

Tovarna novega človeka

POSLOVENIL LEOPOLD STANEK

Tudi na svojo zunanost je pričela bolj paziti, toda delala je to zelo nespretno. Njeni klobuki so bili presvetli in neverjetnih oblik, njene obleke pa mnogo preozke ali pa mnogo preširoke. Končno se je odločila za zadnji polizkus. Ko se je Vitalij Vladimirovič nekoč vrnil domov, je imela skodrane lase, našminkan obraz in rdeče pobarvane ustnice.

"Oh, Anja, gotovo se ti je zmešalo?" je vprašal profesor, kajti v resnici se nikoli ni bila tako grda kakor sedaj.

"Saj ti vendar ne pristoji, če se šminkaš; takšna si kakor klovn," ji je razlagal. "Šminakaj naj se le tiste, ki jim pristoji!"

Ana Ivanovna ga je debelo pogledala, solze so ji tekle po licih. Profesor je skomizgnil z rameni in ne da bi se dotaknil jedi, odšel v svoj kabinet.

Opazil je seveda, kako se je uboga Ana Ivanovna trudila, da bi mu ugajala in tudi njegova pamet mu je jasno in razločno pravila, da bi ne mogel najti bolj pazljive, bolj ljubeznive žene in otrokom boljše matere, kot je bila ona. Toda Ninel, mlada, zala — in tudi o tem si je bil na jasnem — pokvarjena Ninel mu je bila vsak dan pred očmi. Ljubimkalo je z njim, z njegovimi kolegi in z dijaki; celo sluga ni bil varen pred njo. Misel na Ninel mu ni dala spati, ne delati; zaradi nje ni prišel nikamor naprej s knjigo, ki jo je pisal, in njegova predavanja so postala tako "vodena", da njegovi slušatelji niso mogli prikriti dolgočasje. Nekega dne je mislil, da tega ne more več prenašati in z jutranjo pošto je prejela Ana Ivanovna uradno sporočilo, da je ločena.

Dolgo je brala list in ni mogla razumeti, kaj se je zgodilo. Končno ga je zložila in stopila v kabinet, kjer je profesor ravnal sedel pri svojem delu.

"Tolja, kaj pa bo sedaj?" je vprašala in položila list na mizo.

"Anja, verjemi," je rekel, ne da bi ji pogledal v obraz, "verjemi, da nisem mogel drugače!"

"Seveda, potem se ne da nič napraviti!" je odgovorila s tako mirnim glasom, da se je sama čudila.

"Oh, Anja," je nadaljeval profesor, "ti jemlješ vse preveč hudo! Poglej vendar okrog, kdo še živi s svojo staro ženo? Vidiš, pri nas na univerzi so se skoraj vsi profesorji že davno ločili in se poročili s svojimi asistentkami!"

Ana Ivanovna ga je pogledala, ne da bi kaj rekla. Čez nekaj sekund mučnega molka je pristavil:

"In potem, najina značaja se ne skladata."

"In otroci?" je vprašala s hripavim glasom.

"Otroci? No, da! Torej otroci! Profesor Karpov na primer je dal otroke, kakor veš, v djetdom!"

"In sin profesorja Karpova je prišel v kolonijo mladih zločincev!" je rekla Ana Ivanovna, posmehljivo posnemajoč padec njegovega glasu. "Ker so se pač starši po svoji volji ločili in poročili in se takrat niso mogli zanimati za to, da se njihov otrok potepa po cesti in kraje."

"Anja, plačeval ti bom alimente in otro-

ke lahko obdržiš pri sebi!"

"Tolja, vseučiliški profesor si, jaz pa sem neizobražena. Kakšno izobrazbo naj torej dam tvojim otrokom? In kakšni otroci so sploh to, brez očeta?"

"Anja, ti vse mnogo bolj zamotavaš, kot pa v resnici je. Če človek posluša tvoja vprašanja, bi se ga mogel lotiti kar strah pred življenjem. Stvari moraš gledati bolj preprosto!"

"Ali morda tako kot tvoja Ninel? Dobro, srečen bodi z njo in hvala ti za vse, kar si storil zame!"

Profesor ji je obotavljaje se segel v roko, ki mu jo je nudila, ter dejal:

"Oh, Anja, tako dramo delaš iz vsega!"

Ana Ivanovna je hotela že oditi, toda obrnila se je zopet in rekla:

"Oh, da, še eno praktično vprašanje. Kako bo s stanovanjem? Saj vendar veš, da je dandanes skoraj popolnoma nemogoče dobiti stanovanje!"

"Mislim sem, da se boš izselila, Anja, saj veš, miru potrebujem za svoje delo."

"To se torej pravi, da me hočeš vreči iz stanovanja? Kam naj grem?"

"Ninel misli, da bo najbolje, če greš k svojim sorodnikom. Saj imaš sorodnike na vasi?"

"Da, imam sorodnike na vasi. Toda kaj bo tam iz tvojih otrok? Tam ni niti prave šole in Vasja mora vendar že pričeti s šolo! Ne, ne, moj ljubi, to sta si slabo skuhalo. Ne grem iz svoje sobe! Ostani si s svojo Ninel v kabinetu, jaz pa bom stanovala z otroki v jedilnici. Poiskala si bom kakšen zaslužek, kajti kar se tvojih alimentov tiče, moj dragi, storim pač bolje, če ne računam preveč z njimi!"

Ana Ivanovna je zelo prezirljivo pogledala profesorja in zapustila kabinet. Dolgo je sedela na zofi, brez besed, brez solza. Šele ko je zagledala malega Borjo, ki se je plazil pred njo po tleh in ki je bil izredno podoben profesorju, je pričela jokati.

"Le kaj je sedaj treščilo v moške," je vzdihovala, "vsi so znoreli!"

Tako je minila gotovo več kot ena ura. Ana Ivanovna je bila trudna od joka. Obrisala si je oči, vzela v roke kos papirja in svinčnik ter pričela računati. Tudi če bi ji profesor izplačeval alimente točno in vestno, bi bili ti vendar tako majhni, da niti zdaleka ne bi zadostovali za prehrano njej in njenim otrokom. Ali naj si išče dela? Kakšnega? Kaj pa zna? Nekoč je bila bolniška strežnica. A če bi zopet dobila službo, bi morali biti otroci sami doma. Da bi zanje koga najela, zato bo seveda primanjkovalo denarja. Ali naj da otroke v djetdom? Prvič sploh ne bi bilo lahko dobiti zanje mesta, in drugič, kaj bi tam napravili iz njih? Stradali bi in prezebali in končno bi bili vendarle sami, prepušteni samim sebi. Kajti koliko otrok pride tam na eno vzgojiteljico! Seveda, nazadnje vendarle ne bo preostalo nič drugega, si je mislila, in še srečna moram biti, če se mi posreči spraviti jih tjakaj.

Ana Ivanovna je poverila svojemu najstarejšemu, devetletnemu Vasji, nadzorstvo nad mlajšim bratcem in sestro in odšla v djetdom, da bi tam izprosila spremembo za svoje otroke.

(Dalje prihodnjic)

IZGUBE KATOLIČNE CERKVE V ŠPANJI

Burgos, dec. — Posebni poročevalec angleških listov je zbral podatke o škodi, ki jo je utrpela katoliška Cerkev v državljanski vojni. L. 1936. je bilo v Španiji 45.000 cerkva, od teh 22.000 v rdeči Španiji. Z malimi izjemami so vse te uničene, ali vsaj poškodovane. V provinci Huesca na primer je bilo 400 cerkva. Ko pa so nacionalisti pokrajino zasedli, so našli le še štiri nepoškodovane. Od duhovščine je znano, da je bilo 12 škofov umorjenih. Prav tako je ugotovljeno, da je bilo pomembnih nad 700 duhovnikov. Toda mnogo je tudi takih, katerih usoda je neznana. Mnogo je tudi invalidov in bolnih.

Od 30.000 svetne in 10 tisoč redovne duhovščine jih je vsaj eno tretjino izginilo. Vso to škodo je sedaj treba popraviti. Vendar vsega ni mo-

goče nadomestiti. Ni mogoče nadomestiti velikanskih narodnih umetnin, ki so bile deloma požgane, deloma pokradene. Ravno tako so zginile zgodovinsko-pomembne stavbe.

Katoličani v Španiji zbirajo sedaj cerkvene oblačila in kovine. S temi zbirkami so pomagali do sedaj cerkvam 14 škofij, ki so bile prejele rdeči coni, pa so jih osvojile Francove čete.

Predstavite v a i m prijateljem "Amer. Slovenca" in jim ga priporočite, da se nanj naroče!

POSLUŠAJTE

vsako nedeljo prvo in najstarejšo jugoslovansko Radio uro od 9. do 10. ure dopoldne na WGES postaji, 1360 kilocycles.

Dve novejši knjigi

DOLENJSKA je ime nove knjigi, ki je izšla v lepi okusni obliki. Vsebuje 244 strani in ima zadaj še mali zemljevid dolenske pokrajine. Knjiga opisuje delenske kraje, njih lege, poda zemljepisno sliko dolenskih krajev, itd. Podaja statistike o razvoju dolenskih krajev, mest in trgov. Prinaša več lepih pokrajinskih slik. Knjiga je zelo informativna in stane s poštnino vred 85 centov.

"NOVO MESTO" je ime zanimivemu romanu, ki ga je spisal G. Miran Jarc. Knjiga vsebuje 183 strani in je lepo trdo vezana v platno. Roman začne v dobi leta 1914. Ko je zadavljala strašna svetovna vojna. Takrat, kakor pravi pisatelj sam, ko sonca ni bilo več, ko je smeh zamrl in je vse prišlo v neko strašno... Roman pripoveduje, kako je teklo življenje med novomeškimi dijaki. Zelo zanimiv roman, ki pokaže kako nekatere duše iščejo resnice, jo naposled najdejo in so veseli. Knjiga stane s poštnino \$1.25c.

Naročila za obe knjigi sprejema Knjigarna Amerikanski Slovenec, 1849 W. Cermak Rd. Chicago, Ill.

Pratike

Našim čitateljem sporočamo, da smo prejeli zalogo

Pratik za leto 1939, in sicer obe vrsti

Blaznikovo

kakor tudi

Družinsko

Obe vrsti ste zelo zanimivi in ju krasi številno lepih slik. Naročite si jih takoj, dokler ne poide zaloga.

Vsak komad stane s poštnino vred

25 centov

Naročajo se od:

KNJIGARNA AMER. SLOVENEK 1849 West Cermak Road, CHICAGO, ILL.

Prva, najstarejša, največja in najbogatejša slovenska katoliška podporni organizacija v Združenih Državah Ameriških, je:

Kranjsko-Slovenska Katoliška Jednota

Ustanovljena 2. aprila 1894, inkorporirana 12. januarja 1898 v državi Illinois, s sedežem v mestu Joliet, Illinois.

POSUJE ŽE 45. LETO.

Glavni urad v lastnem domu: 508 No. Chicago Street, Joliet, Illinois.

SKUPNO PREMOŽENJE ZNAŠA NAD \$4.000.000.00.

SOLVENTNOST K. S. K. JEDNOTE ZNAŠA 116.71%.

K. S. K. Jednota ima nad 35.000 članov in članic v odraslem in mladinskem oddelku.

SKUPNO ŠTEVILO KRAJEVNIH DRUŠTEV 136.

Skupnih podpor je K. S. K. Jednota izplačala tekom svojega 43-letnega obstanka \$6.500.000.00.

GESLO K.S.K. JEDNOTE JE: "VSE ZA VERO, DOM IN NAROD!"

Če se hočeš zavarovati pri dobri, poštini in solventni podporni organizaciji, zavaruj se pri Kranjsko-Slovenski Katoliški Jednoti, kjer se lahko zavaruješ za smrtne, razne poškodbe, operacije, proti boleznim in onemoglosti.

K. S. J. Jednota sprejema v svojo sredo člane in članice od 16. do 55. leta; otroke pa takoj po rojstvu in do 16. leta. Zavaruješ se lahko za \$250.00; \$500.00; \$1000.00; \$1500.00 in \$2000.00 posmrtnine.

V mladinskem oddelku K.S.K.J. se otroci lahko zavarujejo v razredu "A" ali "B". Mesečni prispevek v mladinski oddelci je zelo nizek, samo 15c za razred "A" in 30c za razred "B" in ostane stalen, dasi zavarovalnina z vsakim dnem narašča. V slučaju smrti otroka zavarovane v razredu "A" se plača do \$450.00 in zavarovane v razredu "B" se plača do \$1000.00 posmrtnine.

BOLNIŠKA PODPORA:

Zavaruješ se lahko za \$2.00; \$1.00 in 50c na dan ali \$5.00 na teden. Asement primerno nizek.

K. S. K. Jednota nudi članstvu štiri najmodernejše vrste zavarovanja.

Člani in članice nad 60 let stari lahko prejmejo pripadajočo jim rezervo izplačano v gotovini. Nad 70 let stari člani in članice so prosti vseh nadaljnjih asementov. Jednota ima svoj lasten list "Glasilo K. S. K. Jednote", ki izhaja enkrat na teden v slovenskem in angleškem jeziku in katerega dobiva vsak član in članica.

Vsak Slovenec in Slovenka bi moral (a) biti zavarovan (a) pri K. S. K. Jednoti, kot pravi materijal vдов in sirot. Če se nisi član ali članica te mogočne in bogate podporne organizacije, potrdi se in pristopi takoj.

V vsaki slovenski naselbini v Združenih državah bi morale biti društvo, spadajoče h K. S. K. Jednoti. Kjerkoli še nimate društva, spadajočega k tej katoliški podporni organizaciji, ustanovite ga; treba je le osem oseb v starosti od 16. do 55. leta. — Za nadaljnja pojasnila in navodila pišite na glavnega tajnika: JOSIP ZALAR, 59 No. Chicago Street, Joliet, Illinois.

Pisano polje

J. M. Trunk

Hdote tudi pri "Napreju" (Konec)

V danem slučaju je tako Coughlin zoper rasni antisemitizem. Kakor sem jaz in mora biti vsak, ki se bavi s prečim "judovskim problemom". Antisemitizem obsega malo več, ne le imena. Malo pa le čutijo tudi okoli "Napreja", da se nihče ni zgnil, ko je šlo za preganjane kristjane, zdaj pa kličejo na pomoč ves svet, ko gre za preganjane Jude. Ako kdo opozarja na tako nedoslednost, še nikakor ne sledi, da bi mu ne bilo za preganjane Jude, in bi rasno preganjanje morda odobraval. Tudi pri "Napreju" so molčali, dasi so jim drugače celo "katoličani" hudo pri srcu. Navedejo tudi razlog, kar je na sebi vrlo dobro. Ampak ta razlog je tako prozoren, kakor je zrak nad zemljo. Pravijo: "Če bi šlo po željah J. M. T. (Trunka), bi se moral svet zgrati in dejstvo nad upravičenim postopanjem meksikanske, španske in ruske vlade, ki v skladu z načeli civilizirane človeške družbe kaznujejo (a to pred sodiščem in po zakonih, ki so enaki za vse vere in vse rase) one, ki se ogrešijo nad postavami J. M. T. pa noče videti temeljne razlike, s katero se fašistična Nemčija izdaja iz kulturnega sveta in katera pouzroča, da je ves svet na nogah". Jej, jej, kako je ta leadvillski fajmošter omejen, da ne vidi razlike, in še zloben, ker je noče videti. Pri Hitleru gotovo ne gre po zakon, zato jaz obojam rasni antisemitizem, ampak da bi bila vsa kri, ki se je prelila v Mehiki, Španiji, Rusiji, prelita le "po zakonu in pred sodiščem", in bi bilo vse tisto postopanje "upravičeno", kaj takega naj verjamejo pri "Napreju", ako hočejo, ampak vsaj leadvillski fajmošter bi se mogel pri tem le smeja, ki ko bi ne bila zadeva tako žalostna. O "upravičenih vladah" in njih "zakonih" imam vsaj jaz malo drugačne pojme, in "pred sodiščih" je bilo nekaj le v Rusiji, ko so čisti trockiste, pa so bila ta sodišča taka, da bi jaz ne privoščil nobenemu tam okoli "Napreju", da bi le kdaj prišel v dotiko s takim — sodnim postopanjem.

In še fliknejo tega J. M. T., ker sem zoper judovske kapitaliste, istovetim ali izenačujem te kapitaliste z vsemi Judi, ampak "ne rohnim zoper vse kapitaliste". Vprašanje se suče zdaj okoli "judovskega problema" ali antisemitizma; in pišem, kakor mi vest narekuje, kadar bo govor o kapitalistih sploh, pa bom zopet

pisal po svoji vesti, vesti pa ne bodo narekovali "Napreja".

Izjavo kardinala Muleina zavijete, kakor gre vaš mlin. Kjer je pa Coughlin leadvillski J. M. T. na vsem, tam je tudi kardinal Mundelein. V krogu katoliške cerkve vlada malo več svade, kakor v krogih, kjer se dijo same svobode, pa bi vsakemu nataknilo uzdo usta, ako se ne strinja s njih hvalisano svobodo, v resnici le krvavo nasilje.

Drugje tudi...

John Pintar, 10, R. Springs, Wyo., se hudo bori je na arogantnega fajmoštva v pelinovi državi. mošter se nekaj jezi, ker dimo mimo cerkve v Sloški dom na društvene seje. "Dalje": "Društvo 10, S. ima 236 članov, toda od njih gre le 5-10 v cerkev. Baj je "dušni pastir sam kriv". Pri pogrebu in naprimer hočejo biti vsi v cerkvi, saj "pri kotah je dolar ali petak od na SNPJ prav tako da kakor od najbolj zagrizen Slovaka."

Sličica je prav tako, kršna je še marsikje. Od članov hodijo redno v cerkev 5-10 članov, no, pri kotah še stisnejo kak dolar in to je vse od cerkvenega katoliškega življenja, ko so živi, kadar gre z njim krtovo deželo, hodi vseh v — cerkev!

POSLUŠAJTE

PALANDECH'S TRAVEL BUREAU Folklore Radio Program

Every Sunday from 1 to 2 P. M. Station WWAE — 1200 kilocycles

Nekaj stenski

KOLENDARJE za leto 1939

je nam še ostalo. stiti, ki jih želijo pišejo po nje, dolo so na roki. Koledar pošljamo tudi v stedomovino, ali kam že kdo želi.

Stane s poštnino 2

kar je poslati v znakah, ali gotovini natančen naslov.

Naročila sprejema

Knjigarna

AMER. SLOVENEK

1849 West Cermak Road

CHICAGO, ILL.

M. Klarich in sin

GENERAL CONTRACTORS and BUILDERS

(Poblašeni in zavarovani pogodbeniki in stavbeniki)

3121 S. Parnell Ave.

CHICAGO, ILL.

Tel. CALumet 6509

Prevezamo vsch vrst stavbinskih del, novih hiš, trgovin, tovarn, šol, itd., kakor tudi razna popravila in modernizacije starih hiš. Osebo nadzorujemo vse naše delavce in vse naše delo popolnoma garantiramo za kakovost in solidnost. — Nasvete, proračune in načrte dajemo na zahtevo brezplačno.

Nashe cene so zmerno, a naše IME je vaša garancija.

P. S.: Danes je čas, da graditel Zakaj bi plačevali najemninu — ko morete z istim denarjem odplačati novo hišo. Vse informacije na zahtevo.

Tiskarna Amerikanski Slovenec

1849 West Cermak Road, CHICAGO, ILLINOIS

Izdeluje vse vrste tiskovine, za društva, organizacije in posameznike, lično in poceni.

Poskusite in prepričajte se!